

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵ
ՀԱՐԿԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՈՐՈՇՈՒՄ N 42/11

ք.Երևան

16 հուլիսի 2018թ.

Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմինների բողոքարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), քննության առնելով լրացուցիչ հաշվարկված պարտավորությունների դեմ քաղաքացի Վարդան Մկրտումյանի դիմում-բողոքը՝

ՊԱՐԶԵՑ

1. Բողոքարկման առարկան, դիմում-բողոքով բերված փաստարկները և ներկայացված պահանջները

Քաղաքացի Վարդան Մկրտումյանը հայտնում է, որ սույն թվականի մարտ ամսին ՀՀ ՊԵԿ ՓՀՎ ՀՏՎ-ից ստացել է թիվ Վ/840/2018/ՓԾ ծանուցագիրը, որով առաջադրվել է իրեն 200.000 դրամ գումարի չափով պարտավորություն:

Ծանուցագրում հարկային օրենսդրության ինչ-որ կետերի, ենթակետերի, հոդվածների նշումներով իրեն պարտադրված այդ գումարի չափով գումարն այն բանի համար է եղել, որ նա իր մեքենան վաճառել է և նորը գնել: Իսկ մեկ տարվա ընթացում նոր գնվածը նորից վաճառել է: Քաղաքացին հայտնում է, որ նա օրենքը սիրող ու հարգող մարդ է, եթե այդ մասին տեղյակ լիներ, բնականաբար նման բան չէր անի, մի քիչ կսպասեր նոր կվաճառեր: Մեքենայի վաճառքն իր համար նման գործունեությամբ զբաղվելու հոբի կամ եկամուտ ստանալու միջոց չի եղել: Նման քայլի նա դիմել է ստիպված, հետևյալ նպատակով՝ ավելի քան տասը տարի է իր բնակելի տան շինարարությունը չի կարողացել ավարտել գումար չունենալու պատճառով: Այսինքն, իրականացնի նվազագույն նորմալ բնակելի միջավայր ունենալու իր սահմանադրական իրավունքը, որը հռչակված է մարդու հիմնարար իրավունքներում, որը ամրագրված է նաև ՀՀ Սահմանադրության մեջ: Եթե սահմանադրությունը սահմանում է, որ պետության հիմնական ու առաջնային խնդիրը պետք է լինի պաշտպանել ու հովանավորել ընտանիքը, նպաստել, որ յուրաքանչյուր ընտանիք ապրի արժանապատիվ, նորմալ բնակարանային պայմաններում, ապա ինչու է խոչընդոտում, որ նա իր ընտանիքի նվազագույն բնակարանային պայմաններում ապրելու իրավունքը իրականացնի: Սահմանադրությունն ասում է, որ մարդու բնակարան ու բնակելի նորմալ միջավայր ունենալու իրավունքը դա բնական իրավունք է, որին դեմ գնալ ու խոչընդոտել չի կարող ոչ մի պետական մարմին ու պաշտոնատար անձ: Սահմանադրությունը բխում է իրավունքից, օրենքը Սահմանադրությունից: Իսկ գերական բնական իրավունքն է, որն իրականացվում է Սահմանադրությամբ: Իրավունքի տեսությունը սահմանում է, որ եթե օրենքը հակասում է բնական իրավունքին, ուրեմն օրենքն է սխալ: Հետևաբար, 200.000 ՀՀ դրամ գումարի պարտադրանքն իր պարագայում անարդարացի է, քանի որ իրավական գործունեության մեջ իրավունքի գերակայության սկզբունքը չպետք է ստորադասվի պետության կողմից սահմանված օրենքի նորմից: Մարդը, նրա արժանապատվությունը (տվյալ պարագայում նորմալ բնակարանային պայմաններում ապրելու իր իրավունքը) ՀՀ սահմանադրությամբ բարձրագույն արժեք է, որի դեմ պետությունն իրավունք չունի օրենքով կամ որևէ

ենթաօրենսդրական ակտի նորմով խոչընդոտել: Քաղաքացին նշում է նաև, որ նա ոչ թե հսկա առանձնատան, այլ նվազագույն բնակարանային պայմանների հարց է լուծում:

Քաղաքացին նշում է, որ երկու հարյուր հազար դրամի պարտավորության դեմ նա ընդհանացել ու երկու անգամ գրավոր դիմել է, որ դա ապօրինի պահանջ է, բայց մերժվել է վկայակոչելով օրենքը:

Հաշվի առնելով շարադրվածը, քաղաքացի Վարդան Մկրտումյանը խնդրում է չեղյալ համարել 20.03.2018թ.-ի թիվ Վ/840/2018/ՓԾ ծանուցագրով առաջադրված 200.000 ՀՀ դրամ գումարի պարտավորությունը:

2. Դիմում-բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը

ՀՀ ճանապարհային ոստիկանությունից ստացված տեղեկությունների, դրանց հիման վրա հաշվարկված պարտավորությունների վերաբերյալ բացատրություններ ներկայացնելու, ինչպես նաև ՀՀ օրենսդրության պահանջներին իրազեկելու նպատակով ՀՀ ՊԵԿ ՓՀՎ ՀՏՎ կողմից քաղաքացի Վարդան Մկրտումյանին է ուղարկվել թիվ Վ/840/2018/ՓԾ ծանուցագիրը:

Նշված ծանուցագրով տեղեկացվել է, որ ղեկավարվելով «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի «բ» ենթակետի դրույթներով ԱԱՀ-ի գծով հաշվարկվել է ընդամենը 200.000 ՀՀ դրամ:

Ծանուցագրի 2-րդ կետով մասնավորապես արձանագրվել է, որ «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի «բ» ենթակետի համաձայն մեկ օրացուցային տարվա ընթացքում երկու և ավելի թվով անգամ անձի սեփականությունը կամ ընդհանուր սեփականությունը հանդիսացող նույն տեսակի հետևյալ գույքի՝ բնակարանի, առանձնատան (այդ թվում՝ անավարտ (կիսակառուց)), անձնական օգտագործման ավտոմեքենայի գյուղատնտեսական նշանակության և բնակավայրերի հողերի, ավտոտնակի՝ որևէ ձևով կատարվող հատուցման դիմաց օտարման դեպքերում ապրանքի մատակարարում է համարվում այդ ժամանակահատվածում երկրորդ և ավելի թվով նույն տեսակի գույքի օտարումը, եթե օտարումը կատարվում է, տվյալ գույքի ձեռքբերմանը հաջորդող մեկ տարին չգերազանցող ժամանակահատվածում:

Միաժամանակ ծանուցագրում նշվել է նաև, որ «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 3.1-րդ հոդվածին համապատասխան հանդիսանալով ԱԱՀ-ի վճարման պարտավորություն կրող՝ քաղաքացին պարտավոր է ՀՀ կառավարության 2009թ. փետրվարի 19-ի «Ֆիզիկական անձի իրականացրած գործարքների մասով ավելացված արժեքի հարկի հաշվարկները ներկայացնելու, գումարների վճարման կարգը և ժամկետները սահմանելու մասին» թիվ 199-Ն որոշմամբ հաստատված կարգով հարկային մարմին ներկայացնել ԱԱՀ-ի հաշվարկ և վճարել դրա արդյունքում առաջացող հարկային պարտավորությունների գումարը:

Ուստի վերը նշված հաշվարկը չներկայացնելու արդյունքում՝ այլ հավասար պայմաններում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվարկման ենթակա հարկային պարտավորության գումարը 20.03.2018 թվականի դրությամբ կազմում է ընդամենը 198831 ՀՀ դրամ, որից հարկի գումար՝ 166700 ՀՀ դրամ, տույժ՝ 7126 դրամ, տուգանք՝ 25005 ՀՀ դրամ:

3. Հիմնավորումներ, պատճառաբանություններ և եզրահանգումներ

ՀՀ Ոստիկանության Ճանապարհային ոստիկանության ծառայությունից ստացված տեղեկությունների համաձայն քաղաքացի Վարդան Մկրտումյանը 2017թ. ընթացքում վաճառել է սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող թվով 2 (երկու) տրանսպորտային միջոց: Մասնավորապես, Վարդան Մկրտումյանի կողմից 27.09.2017թ. վաճառվել

է «Mercedes-Benz C 200» մակնիշի տրանսպորտային միջոցը, որը ձեռք է բերել 12.10.2016թ.: Այնուհետև, 01.11.2017թ. նրա կողմից վաճառվել է «Honda Elysion 2.4» մակնիշի տրանսպորտային միջոցը, որը ձեռք է բերել 26.09.2017թ.:

Հանձնաժողովը գտնում է, որ Վարդան Մկրտումյանի կողմից «Honda Elysion 2.4» մակնիշի ավտոմեքենայի 01.11.2017թ. կատարված վաճառքը «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի համաձայն համարվում է ապրանքի մատակարարում, հետևյալ հիմնավորմամբ.

«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի «բ» ենթակետի համաձայն. «Անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձի կողմից իրականացված գործարքները համարվում են ապրանքի մատակարարում հետևյալ դեպքերում՝

...

բ. մեկ օրացուցային տարվա ընթացքում երկու և ավելի թվով անգամ անձի սեփականությունը կամ ընդհանուր սեփականությունը հանդիսացող նույն տեսակի հետևյալ գույքի՝ բնակարանի, առանձնատան (այդ թվում՝ անավարտ (կիսակառույց)), անձնական օգտագործման ավտոմեքենայի, գյուղատնտեսական նշանակության և բնակավայրերի հողերի, ավտոտնակի՝ որևէ ձևով կատարվող հատուցման դիմաց օտարման դեպքերում ապրանքի մատակարարում է համարվում այդ ժամանակահատվածում երկրորդ և ավելի թվով նույն տեսակի գույքի օտարումը, եթե օտարումը կատարվում է տվյալ գույքի ձեռքբերմանը հաջորդող մեկ տարին չգերազանցող ժամանակահատվածում»:

Քննարկվող դեպքում քաղաքացի Վարդան Մկրտումյանի կողմից իրականացվել է «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի «բ» ենթակետով նախատեսված ապրանքի մատակարարման գործարք, այն է՝ մեկ օրացուցային տարվա ընթացքում երկու և ավելի թվով անգամ կատարվել է նրա սեփականությունը հանդիսացող ավտոմեքենաների օտարում, որոնցից երկրորդն օտարվել է դրա ձեռքբերմանը հաջորդող մեկ տարին չգերազանցող ժամանակահատվածում:

4. Եզրափակիչ մաս

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի 20-րդ բաժնով, «Մաքսային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 37-րդ հոդվածով՝ Հանձնաժողովը

ՈՐՈՇՈՒՄ Է՝

Լրացուցիչ հաշվարկված պարտավորությունների դեմ քաղաքացի Վարդան Մկրտումյանի դիմում-բողոքը մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Ռ.ՄԱՇԱԴՅԱՆ